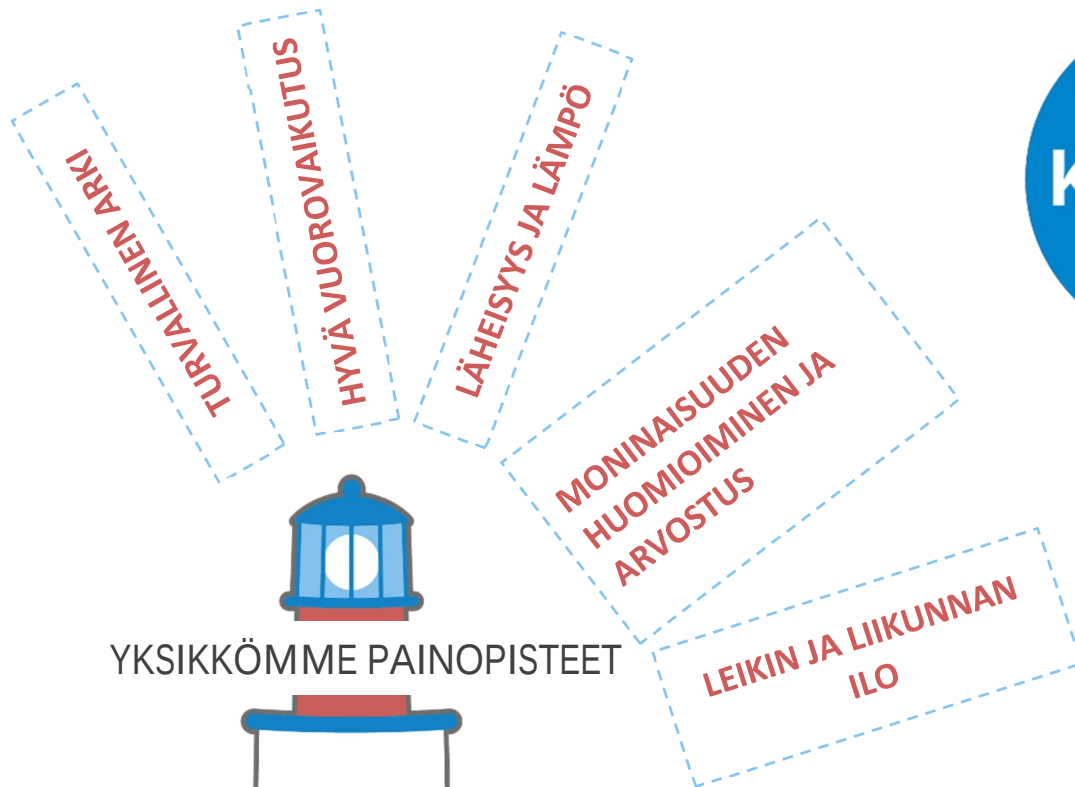
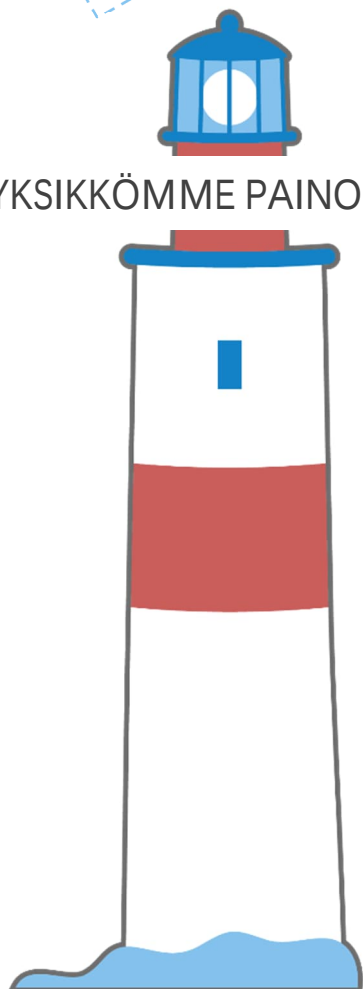

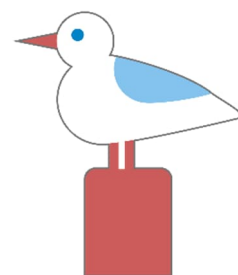

YKSIKKÖMME PAINOPISTEET

Yksikön toimintasuunnitelma

YKSIKKÖ
METSOLAN PÄIVÄKOTI
TOIMINTAVUOSI
2024-2025

ARVOPERUSTA

Kaupunkistrategian arvot

REILUUS

Autetaan toinen toisiamme ja kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti.

RAKKAUS

Syli ja läheisyys keskeistä arjessa.
Tunteet näytetään aidosti ja työtä tehdään sydämellä.

ROHKEUS

Kannustetaan yrittämään, on lupa epäonnistua ja jokainen saa olla oma itsensä.

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman arvot

Lapsi on ainutlaatuinen ja lapsuus on itseisarvo.

Kestävä elämäntapa on välttämätöntä.

Kulttuurinen moninaisuus on rikkaus.

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu [Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaan](#).
Yksikkö tarkentaa kuntakohtaisia ratkaisuja seuraavien otsikoiden kautta:

1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN
[Kuvaus yksiköstä](#)
2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI
[Arvot yksikön toiminnassa](#)
[Lapsen hyvinvoinnin ja osallisuuden turvaava vuorovaikutus](#)
3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN
[Arvioinnin toteutuminen yksikössä \(lasten ja huoltajien osallisuus\)](#)
[Yksikön painopisteet ja niihin tähtäävä toiminta](#)
4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA
[Huoltajayhteistyö ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma](#)
5. TOIMINTAVUODEN TEEMAT JA TAPAHTUMAT
[Yksikön teemat ja tapahtumat](#)
6. KULUNEEN TOIMINTAVUODEN ONNISTUMISET
[Yksikön onnistumiset](#)

1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan velvollisuus on vastata lapsen varhaiskasvatusoikeuteen ja tarjota perheille heidän tarvitsemaansa palvelua.

Päiväkodit toimivat perhepäivähoidon lasten varahoitopaikkoina. Varhaiskasvatusta järjestetään tarvittaessa myös esiopetuksen lapsille esiopetuksen yksiköissä, jotka sijaitsevat koulurakennuksissa. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan lapsi tulee aikuisen (huoltaja, isovanhempi, kummi jne.) kanssa. Sen lisäksi avoimessa varhaiskasvatuksessa järjestetään lapsille kerhoja.

Kotkan varhaiskasvatuksen alueet, yksiköt ja toimintamuodot:

KUVAUS YKSIKÖSTÄ

Metsolan päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää:

Myttyset 1-3v.	1 varhaiskasvatuksen opettaja 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
Maahiset 4-5v.	1 varhaiskasvatuksen opettaja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 1 varhaiskasvatuksen ohjaaja
Menninkäiset 3- 5v.	2 varhaiskasvatuksen opettajaa 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Koulujen loma-aikoina myös Metsolan esiopetuksen lapsia on päiväkodissa varahoidossa ja päiväkotitoimii Metsolan alueen perhepäivähoitajien varahoitopaikkana.

Koko talossa tehdään työtä yhdessä yhteisesti sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työyhteisössä on mukana myös Metsolan esiopetuksessa toimiva henkilökunta.

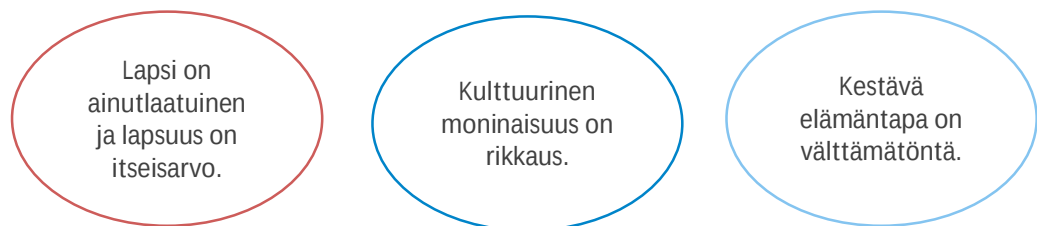
Arvot ja lapsen hyvinvointi

2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI

Yksikön ja toimintamuodon toimintasuunnitelma kääntää käytännön kielelle varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin arvoja ja tavoitteita. Tällä tarkoitetaan arvostavan vuorovaikutuksen, liikkumisen ja leikin, lasten osallisuusmahdollisuuksien sekä tutkivan toiminnan ja oppimisen toteutumiskuvauksia. Lisäksi kuvataan kasvatus-, opetus- ja oppimisympäristöratkaisuja.

Yksikössä tai toimintamuodossa toteutuva vuorovaikutus sisältää myös varhaiserityiskasvatuksellista osaamista. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat (veot) konsultoivat varhaiskasvatuksen henkilökuntaa, ovat mukana lasten arjessa sekä kohtaavat huoltajia.

Kotkalainen varhaiskasvatus tukee arvojen toteutumista.

ARVOT YKSIKÖN TOIMINNASSA

METSOLAN PÄIVÄKODIN ARVOJA, JOTKA NIVOUTUVAT VAHVASTI KAUPUNGIN STRATEGIAN 2025 ARVOIHIN: RAKKAUS, ROHKEUS JA REILUUS

- Turvallisuus
 - lämmin vuorovaikutus
 - toisen kunnioittaminen
 - empatia ja toisen kuunteleminen
 - lapsen yksilölliset tarpeet huomioidaan hoidon järjestämisessä
 - fyysisesti turvallinen toimintaympäristö
- Oppimisen ilo
 - positiiviset oppimiskokemukset
 - positiivinen ja eteenpäin vievä asenne (virheistä oppii ja aina voi yrittää uudelleen)
 - lempeä kannustaminen
 - pienet ja suuret elämykset
 - lasten mielenkiinnonkohteista nousevat teemat

- Leikki on tärkeä oppimisen väline
 - riittävästi aikaa leikille
 - oppimisympäristön suunnitelmallinen muokkaaminen
 - aikuinen mukana leikissä eri rooleissa: osallistujana, havainnoijana, rikastuttajana yms.
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
 - jokaisen mielipidettä kunnioitetaan
 - kaikki ovat samanarvoisia
 - kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti taustasta riippumatta
- Yhteisöllisyys
 - kaikki kasvattaa kaikkia ja oppivat toisiltaan, niin aikuiset kuin lapset
 - avoin vuorovaikutus lasten, perheiden ja henkilökunnan kesken
 - osataan pyytää ja tarjota apua
 - hyvän yhteishengen luominen
- Liikunnan lisääminen
 - liikuntavälineitä lasten saatavilla
 - lasten päivittäinen aktivointi niin sisällä kuin ulkona
 - turhista säännöistä luopuminen
 - lasten motorisia taitoja havainnoidaan yhteisesti sovitulla tavalla ja havaintoja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.
 - liikunnan merkeissä yhteistyö esiopetuksen kanssa sekä seura- ja toimijayhteistyö.
- Lasten ja perheiden osallisuuden mahdollistaminen
 - lapsella mahdollisuus vaikuttaa oman arjen sujumiseen
 - lasten mielenkiinnonkohteiden huomaaminen (keskustelu, havainnointi, vanhempien kanssa keskustelu)
 - ilmapiiri on avoin perheiden palautteille, toiveille ja ajatuksille
 - lasten toiveita ja ajatuksia kuunnellaan toimintaa suunniteltaessa

LAPSEN HYVINVOINNIN JA OSALLISUUDEN TURVAAVA VUOROVAIKUTUS

Pienryhmätoiminta

- Toimitaan pienryhmissä, jotta lasten ja aikuisten välinen vuorovaikutus tiivistyy ja jokainen lapsi tulee kohdatuksi yksilöllisesti sekä hänen ajatuksensa ja kiinnostuksenkohteensa huomioiduiksi. Toimitaan myös eri kokoisissa isommissa ryhmissä sen mukaan, millaista toimintaa on suunnitteilla.

Lapsen kiinnostuksenkohteiden huomioiminen toiminnan suunnittelussa

- Lasten kiinnostuksenkohteet selviävät havainnoimalla ja tarjoamalla erilaisia toimintamahdollisuuksia. Kasvattaja pysähtyy kuuntelemaan lasten ideoita ja toiveita ja käyttää niitä toiminnan suunnittelussa. Lisäksi lasten ääni kuuluu vanhempien kautta.

Lasta arvostava vuorovaikutus

- Lapsella on oikeus kaikkiin tunteisiin ja kasvattaja auttaa tunteiden tunnistamisessa ja käsittelyssä sekä tukee lasta erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Maarit Harju käy päiväkodilla viikoittain. Hän jalkautuu lapsiryhmiin tukemaan lasten oppimista sekä ohjaamaan ja tukemaan

kasvattajien työtä. Henkilökunta voi konsultoida häntä muina aikoina puhelimitse tai sähköpostilla. Hän on mukana suunnittelemassa lasten tuentarpeita ja pedagogisia keinoja, joilla tukea annetaan. Hän tuo välineistöä tai tekee hankintaehdotuksia välineistä, jotka auttavat lasten päivittäisissä toiminnoissa kuten kuvia, kuvakommunikaatiotauluja, kehittäviä leluja yms.

Varhaiskasvatuksen S2-opettaja Teija Pylkkänen käy pyynnöstä päiväkodissa ja auttaa kasvattajia suomea toisena kielenä puhuvien lasten kielen kehitykseen liittyvissä asioissa.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin Tarja Tissarin palvelut ovat myös kasvattajien ja perheiden käytettävissä. Kuraattorin työ painottuu yhteisölliseen hyvinvointiin ja hän auttaa erilaisissa sosiaalisissa pulmatilanteissa. Häneltä saa myös tietoa erilaisista tukipalveluista.

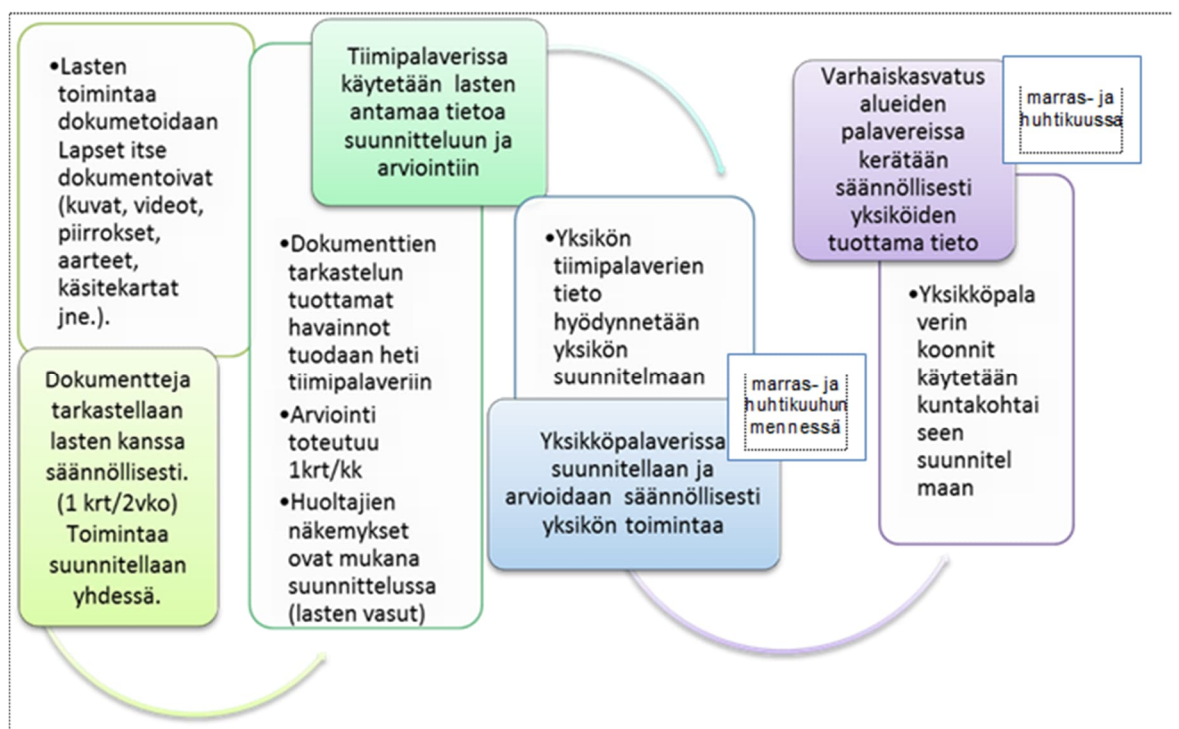
Arviointi ja kehittäminen

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen arviointia toteuttavat henkilöstö, lapset ja huoltajat. Toteutusmuotoina kaupungin tasolla ovat erilaiset kyselyt sekä auditointi.

Pienryhmäpedagogiikassa vahvistuu aikuisen läsnäolo vuorovaikutuksessa, jolloin lasten tuottamaa arviointitietoa on välittömästi nähtävissä ja hyödynnettävissä. Henkilöstö tallentaa arviointitietoa ja välittää sitä yksikön sekä kunnan suunnitelmiin.

Yksiköt ja toimintamuodot täsmentävät toimintasuunnitelmassaan käyttämänsä palautekanavat sekä kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

ARVIOINNIN TOTEUTUMINEN YKSIKÖSSÄ (LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS)

Kasvattajat havainnoivat lasten toimintaa päivittäisissä tilanteissa ja kuuntelevat lasten ajatuksia ja ideoita. Lapsille kerätään kasvun kansiota, johon häntä ohjataan laittamaan itselle merkityksellisiä töitä. Kansio voi olla myös sähköinen. Lapset arvioivat toimintaa päivittäin vastatessaan kysymyksiin: mikä toiminnassa oli mukavaa, mikä ei ollut mukavaa, miten sujui. Päiväkodin pedanet-sivulla dokumentoidaan päiväkodin ja lasten arkea valokuvin ja tekstein. Kasvattajien tiimit arvioivat toiminnan tavoitteita ja miettivät kehittämistarpeita joka viikko tiimipalaverissa. Näissä palaverissa sovitaan varhaiskasvatuksen opettajan johdolla, miten pienryhmätoimintaa viedään eteenpäin ja mitä keskeisiä asioita ryhmissä opetellaan. Palaverissa käydään läpi havaintoja lasten toimintaan ja kiinnostuksen kohteisiin liittyen sekä kehitetään toimintaa näiden havaintojen perusteella. Koko päiväkodin yhteinen palaveri on noin kolmen viikon välein ja siellä luodaan linjauksia koko päiväkodin toiminnalle. Arjessa painottuu päivittäinen kasvattajien välinen avoin vuorovaikutus. Noin joka kolmas viikko päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajilla on pedagoginen tiimi, jossa tarkennetaan yhteisiä pedagogisia linjauksia sekä ylläpidetään ryhmien välistä yhteistyötä.

Päiväkodin toimintaa suunnitellaan syys- ja kevätkaudella pidettävissä suunnittelu- ja kehittämisspäivissä. Henkilökunnan ammattitaitoa ylläpidetään erilaisilla täydennyskoulutuksilla.

Perheiltä otetaan mielellään vastaan ideoita toiminnan suunnitteluun ja toivotaan palautetta toiminnasta.

luovutaan ja hyödynnetään erilaisia materiaaleja, kuten eläinjooga-kortteja ja liikuntakortteja. Liikuntaneuvoja Jaana Knudelta saamme vinkkejä arjen liikunnan lisäämiseen.

Toinen jo useammalta kaudelta tuttu painopiste on positiivinen pedagogiikka. Sen ajatuksia toteutamme arjessa:

- korostamme lapsen positiivista kohtaamista ja kannustamista
- painotamme, että lasten sitoutuminen edellyttää aikuisten sitoutumista
- positiivista palautetta annetaan niin lapsille, kuin työtovereille
- ajatuksena on, että lasten hyvinvointi lähtee aikuisten hyvinvoinnista
- yksi keskeinen toimintamuoto on pienryhmätoiminta, jossa lapsiin saa paremman kontaktin ja jokainen tulee tasapuolisesti kohdatuksi.

Kolmantena erityisenä painopisteenä on yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Varhaiskasvatuksen järjestäjien velvollisuuksiin kuuluu yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Jokaisella lapsella ja perheellä on oikeus tulla kohdatuksi ja kohdelluksi samalla tavoin taustastaan riippumatta. Päiväkodin toiminta ja toimintaympäristö suunnitellaan siten, että yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat arjessa mahdollisimman hyvin. Päiväkodilla on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka mukaan toimintaa toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään.

Yhteistyö ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeä osa varhaiskasvatuksen arkea. Sillä tavoitellaan huoltajien ja henkilöstön yhteistä sitoutumista lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Yhteistyö tarjoaa huoltajille osallisuuden mahdollisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin ja kehittämiseen.

Yhteistyö käynnistyy lapsen aloittaessa ja tutustuessa varhaiskasvatukseen sekä jatkuu päivittäin lasta tuodessa ja hakiessa. Kaikkien perheiden kanssa käydään aloituskeskustelu joko samalla kun perhe tulee päiväkotiin tutustumaan tai muuna sovittuna aikana. Varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on oma varhaiskasvatussuunnitelma eli lapsen vasu, jonka laadinta käynnistyy huoltajien ja henkilöstön yhteisellä keskustelulla. Lapsi on keskustelussa joko fyysisesti läsnä tai hänen näkökulmansa tuodaan osaksi keskustelua.

Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä myös muiden lapsille ja perheille suunnattujen palveluiden kuten esiopetuksen, neuvolan, perhetyön, puhe- ja toimintaterapian,

perheneuvolan ja perusopetuksen kanssa. Yksittäisen perheen tai lapsen asioissa yhteistyötä tehdään aina yhdessä perheen kanssa.

HUOLTAJAYHTEISTYÖ JA LAPSEN VASU YKSIKÖSSÄ

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeä osa varhaiskasvatuksen arkea. Sillä tavoitellaan huoltajien ja henkilöstön yhteistä sitoutumista lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Kasvatusyhteistyö tarjoaa huoltajille osallisuuden mahdollisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Yhteistyö edellyttää molemminpuolista luottamusta ja keskinäistä kunnioitusta sekä tasa-arvoista vuorovaikutusta. Yhteistyö pohjautuu varhaiskasvatuksen henkilöstön aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen.

Yhteistyö käynnistyy lapsen aloittaessa ja tutustuessa varhaiskasvatukseen sekä jatkuu päivittäin lasta tuodessa ja hakiessa. Varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on varhaiskasvatussuunnitelma, minkä laadinta käynnistyy huoltajien ja henkilöstön yhteisellä keskustelulla. Lapsi on osallisena keskustelussa, joko fyysisesti läsnä tai hänen näkökulmansa tuodaan keskusteluun. Keskustelun pohjana on lapsen varhaiskasvatussuunnitelmalomake. Jatkossa keskustelut toteutuvat kerran vuodessa yksikön suunnitelman mukaisesti.

Yhteistyön muotoja ovat myös erilaiset yksikkökohtaiset tai aluetasoiset yhteiset tapahtumat ja kokoontumiset. Yksikkö laatii näistä suunnitelman toimintavuodelle kerrallaan. Kaupungin tasolla huoltajilla on palautteenantokanavana mm. vuosittainen asiakaskysely. Sen tulokset kohdentuvat suoraan myös yksiköiden käyttöön.

Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä myös muiden lapsille ja perheille suunnattujen palveluiden kuten esiopetuksen, neuvolan, perhetyön, puhe- ja toimintaterapian, perheneuvolan ja perusopetuksen kanssa. Yksittäisen perheen tai lapsen asioissa yhteistyötä tehdään aina yhdessä perheen kanssa.

Lapselle tehdään hoidon alkaessa lapsikohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, jota päivitetään vuosittain. Suunnitelman laatimisesta vastaa lapsiryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, mutta keskusteluun valmistautuessa hän on kerännyt koko tiimin havainnot lapseen liittyen. Keskustelu käydään syyskaudella ja tarvittaessa siihen palataan uudestaan loppukeväästä. Vaikka varsinaista keskustelua ei keväällä käytäisikään, suunnitelma päivitetään ajantasaiseksi keväällä ja annetaan vanhempien luettavaksi, jotta he voivat kertoa siihen lisättäviä omia näkökulmiaan. Lapsille, joilla suomi on toinen kieli ja joiden äidinkieli on joku muu, tehdään suunnitelma kielipeda-työvälineen kautta. Suunnitelmassa määritellään ne pedagogiset keinot, joilla tuetaan lapsen suomen kielen kehitystä.

Tärkeä yhteistyömuoto varhaiskasvatuksen ja perheen välillä on vanhempien kanssa päivittäin käytävät keskustelut liittyen lapsen arkeen. Kasvattajat havainnoivat lasta päivän aikana ja kertovat lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyviä huomioita sekä arjen asioita. Huoltajat vastaavasti kertovat kotona tekemiään havaintoja ja tapahtumia. Pidämme tätä erittäin tärkeänä, jotta lapsen arki sujuu mahdollisimman joustavasti.

Vanhempainilta järjestetään kerran toimintakaudessa ajankohtaiseen aiheeseen liittyen päiväkodilla. Järjestämme myös yhteisiä juhlia tai tapahtumia.

Päiväkodin toiminnasta tiedotetaan Edlevon kautta ja tarvittaessa paperitiedotteilla. Joissain poikkeustilanteissa käytetään myös sähköpostia viestintävälineenä. Myös lasten hoitoajat ilmoitetaan Edlevo-sovelluksen kautta.

Toimintavuoden teemat ja tapahtumat

5. TOIMINTAVUODEN TEEMAT JA TAPAHTUMAT

Varhaiskasvatuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset voivat tuoda näkemyksiä esiin ja nähdä ehdotustensa toteutuvan. He neuvottelevat ja ratkaisevat aikuisen avulla eteen tulevia tilanteita. Lapset saavat kokemusta vaikuttamismahdollisuudesta, mikä vahvistaa toimintaan sitoutumista.

Huoltajien osallisuus ja heidän antamansa palaute yksikölle mahdollistuvat kohtaamisissa ja vanhempainilloissa.

YKSIKÖN TEEMAT JA TAPAHTUMAT

Teemat ja tapahtumat suunnitellaan arjessa yhdessä lasten kanssa huomioiden lasten yksilölliset tarpeet. Osaan teemoista vaikuttaa vuodenajan vaihtelut ja vuoden kiertoon liittyvät juhlapyhät. Teemat voivat olla ryhmäkohtaisia ja osa teemoista yhdistää koko päiväkotia. Kuunnellaan ideota ja tehdään luovia toteutuksia. Lähes kaikki on mahdollista leikin keinoin!

Kuluneen toimintavuoden onnistumiset

6. KULUNEEN TOIMINTAVUODEN ONNISTUMISET

Henkilöstön tavoitteellinen ja suunnitelmallinen itsearviointi on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksen laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Arvioinnin kohteena voi olla esimerkiksi henkilöstön vuorovaikutus lasten kanssa, pedagogiset työtavat tai oppimisympäristöt.

Myös lapset ja huoltajat arvioivat omalta osaltaan, miten yhdessä kirjatut toiminnan tavoitteet ja sovitut asiat ovat toteutuneet varhaiskasvatuksen toiminnassa. Myönteinen palaute ja toiminnan kehittäminen vahvistavat osaamista ja sen tunnistamista yksikössä.

YKSIKÖN ONNISTUMISET

Tämä kohta täytetään kuluneen toimintavuoden lopussa.

Kuvataan yksikön kokemia onnistumisia ja oivalluksia kuluneen toimintavuoden aikana. Mitä suunniteltuja tavoitteita toteutui tai mitä kehkeytyi toimintavuoden kuluessa?

Hyödynnetään toimintavuoden aikana tuotettuja dokumentteja henkilöstön, huoltajien ja lasten osalta.

